

الرشاد

سری ۱۳۳۰

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم دینی، علمی، ادبی، سیاسی هفته‌لق جموعه اسلامیہ در اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر مسئول : ع . اشرف ادیب

جلد ۲ - ۹

۶ کانون اول ۱۳۲۸

پنجشنبه

۹ محرم ۱۳۳۱

عدد ۶۱ - ۲۲۳

چوق مسلمانلارک باشلارندن فسلسری آلنهرق چامورلره آتیلیور، نراحت لسانیه مزه یاقیشمیهرق ذکرندن صرف نظر ایلهدیگم بر طاقم شتوم غلیظه صاورولیوردی.

بر قاق ادبسر قسسه جامعنه کیدرک بوراده ذکرندن تأدب ایتدیگم بر صورتله بیسلدکدن و بشقه بر جامعک مخرابی اوزرینه بر پوت وضع ایتدکدن صوکره تکه دنیلکه معروف بر یرده مدفون اولان بر ذاتک صندوقه سنده کی اورتولری کاملاً آلمشدر.

اشغالک دردنجی کونده چارشو جامعنده مؤذن اذان او قودینی و بر قاق اسلام ادای فریضة صلاة ایچون جامعده بولندی بر صروده بر قاق کوکلی ایله یونان نفراتی جامع کیره رک مؤذنی مناره دن ایندیزمشدر. بونک اوزرینه اهالی پرهیجان اسبابی صوردقلرنده اذاتک خرسیتیانلری قتل عام ایتک ایچون تلقینانده بولندی سوبیلهرک جماعتی طیدناری به چیقارمشر و جامع قبولری قیامشدر.

آفریقا:

انور بکک تشبانی. — استانبول غرته سنده اوقونمشدر: (روما) دن اشعار اولندیغه نظراً انور بک (لوزان) مصالحه نامه سنی تصدیق و (بنغازی) قطعه سنی عساکر عثمانیه دن تخلیه ایتدیرمک ایچون شمدی به قدر واقع اولان مساعی عقیم قالمشدر. انور بک قاهره به کوندردیکی مأمورلر واسطه سیله ارسال ایلهدیکی بیاننامه ده بنغازینک ایتالیا نلر طرفندن اشغالی غیر ممکن قیلیم اوزره کافی السابق خارجه ده کی اسلاملرک معاونت و مظاهرت لازمه ده بولمسی لزومی اعلان ایلشدر.

انور بک اردوی عثمانین استعفا ایدوب علاقه سنی قطع ایلش اولدیغدن شمدی بنغازی قطعه سنده بر حکومت مختاریه تشکیل ایتکده در. مشارالیه بنغازینک انکشاف و ترقی سنی تأمین و شکل اداره سنی اصلاح ایچون تدابیر و تشبیهات لازمه به توسل و هر طرفه مأمورلر تعیین وکی و برکولر طرح ایلشدر. اک صوکه اتخاذ ایلهدیکی تدبیر بنغازی قطعه سنده واقع اوله جق ادخالات اوزرینه یوزده اون کمرک وضعیدر.

عینی زمانده (درنه) ده کی ایتالیا مواقعه بموملر یکیدن باشلامشدر. هرکیجه ایتالیا قره غوللاری عساکر محافظه بی سلاح باشنه دعوت ایتکده در. مشارالیه ک فوق العاده بر نفوذی حائر اولمسی اداره جدیدیه ایچون عظیم منابع واردات تأمین ایلشدر. مصر دن متادیا کروانلر کلیور. بر اسلام قومیتیه سی اعانات جمع ایتکده و متادیا انور بک ایله مناسباتده بولمقده در.

فرمانده همایونه قرائتی. — طرابلس غرب دن وقوع بولان اشعاراتده کانون اول افرنجینک سکرنجی بازار کونی طرابلس غرب ایالتی نائب السلطانی شمس الدین پاشا حضرتلرینک دائره علیه لری بالقونندن کیفیت نصبلرینه دائر شرف صادر اولان فرمان هایونک مراسم مخصوصه ایله قرائت ایدلیدیکی بیلدیرلمکده در. عقیب قرائشده یکریمی بر پاره طوب انداخت اولنهرق مراسم لازمه احترامیه ایفا اولمشدر.

چین:

عالم عبرت اولور. — چین سرآمدان احرارندن (سون - یات - سهن) ک رئیس جمهور (یو - آن - شیکای) بر مکتوب یازهرق عثمانلی وقوعاتندن بر درس عبرت آلق لازم کلدیکندن شرق قریبی تقسیم ایتدکدن صوکره اوروپا لیلرک طبیعتیه شرق اقصایه ده ال آتیه قیلرندن، بناء علیه ژاپونیا ایله چینک تدافعی بر اتحاد یا مالی لرومندن بحث ایتدیکنی موسقوف غرته لری با تلغراف پکین دن خبر ایلشدر. سون - یات - سهن مذکور مکتوبده: بز، عثمانیلرک بکونکی مشکلاتی کنیدی قوای ملیه مزه کووه نمه یوبده اوروپا موازنه سیاسیه سندن استفاده ایتک طریقله محافظه استقلال ایلک املنده اولشمز کی بیوک بر خطای سیاسی به حمل ایله یور و دیورک: اوروپا

امری اوزرینه اسراری عثمانیه نک بر چوغنی کسدکرنی، و قرق کلیسا جوارنده برکوی مکتبده اوتوز، قرقدن زیاده اسلام یاورولرینی معلملریله برلکده پارچه پارچه ایدرک اسلاملردن آبی انتقام آلدقلرینی کال افتخار وغرور ایله حکاه ایتکده درلر.

باغراستانک قرا و قصباتی مجروحین ایله دولمشدر. تجارت کاملاً دورمش، سفالت ده شمدیدن هر طرفه باش کوسترمشدر.

طالع حربک عثمانیلره یاور اولمغه باشلامسی باغراستانده بک فنا بر تأثیر حاصل ایتمش و در حال محاربه علیهنده شدتلی رجریان باشلامشدر.

۲۸ تشرین ثانی ۱۹۱۲

رومانیا: خرسوه

شیراز

بالقانلر:

روانامازک مو فیتی. — باش قوماندانلق وکالت جلیله سنه دونمای هایون قوماندانلغندن وارد اولان ۳ کانون اول ۳۲۸ تاریخی تلغرافنامه صورتیدر: «بوکون قبل الزوال سکزی یکریمی کچهرک بوغازدن خروج ایدیلرک دشمنله تماس واقع اولدی. یدی بیک بمیوز الی متره دن اوچیک اکیبوز متره قدر آتش تعاطی ایدلیدی. ضابطان و افراد طرفندن متانت و شجاعت فوق العاده ابراز اولمشدر. بریحق ساعت دوام ایدن محاربه ده (آهرووف) ه اوچ درت مریمی اصابت ایتمش و باشنده کی یکریمی درتک نارت ایله سنجاق باش اوموزلغنده کی اون طقوزلق تارتده آتش کسلمشدر. دشمنک دیگر سفاتی اهمیتسز برایکی انداختدن صوکره آچلمشدر. بعده محاربه یالکیز (آهرووف) ایله دوام ایتمش ایسه ده اوده دیگر سفاتی آلهرق پیره جهته طوغری آچیلوب فرار ایتلمشدر. بحمدالله تعالی سفاتمزده برکونا خار اولدینی معروضدر.»

یادیده مظفریت. — غرب اردوسی قوماندانلغندن کلن تلغرافنامه نک صورتیدر: «یانبه نک شرقنده کی قوندراجی و پرسقو خطنده یونانلیلرله ایکی کوندن بری جریان ایدن محاربه شدیدده دشمنه تلفات کلیه و بر دیریلرک تشکیل ایدلیدی و ایکی پیاده آلائی و بر جبل بطاریه سی و بر خیل اشقیادن مرکب بر دشمن قولنک دخی پاپاس کوپروسنده قیز آغا خانی استقامتنده منزهماً رجعت ایتدیرلیدیکی کی آسیراندایه اخراج ایلش اولان دشمنک قوای منتظمه سیله اشقیاسی و بر جبل بطاریه سیله بر مترایوز بلوکندن عبارت قوتلری اوزرینه طرفزدن اجرا ایدیلن شدتلی بر تعرض ایله اشبو دشمن مفروضه سی ده پریشان و بر چوق تلفاته دوچار اولمش و سراندوز ایله حیاره استقامتنده تعقیبنه دوام اولمقده بولمشدر.»

مذاکرات صلحه. — عثمانلی و دول متفقه مرخصلرندن مرکب صلح قونفرانسی بازار ایتسی کونی لوندرده «سن جیس» سراینده ایلک اجتماعی عقد ایتشدر. بواجتماعه «سیرادوار غره ی» طرفندن بیان خوش آمدی اولمش و مذاکرات اوزرینه بر نطق ایراد ایدیلرک طرفین یکدیگرینه تقدیم قلنقله اکتفا ایدیلشدر. صالی کونی مرخصلر مذاکرات صلحیه به ابتدار ایتک اوزره برنجی جلسه یی عقد ایلشدر. عثمانلی مرخصلری آلدقلری تعلیمات موجبجه یونان حکومتی طرفندن مشارکه پروتوقولی امضا ایدلکجه حکومت مذکوره مرخصلری ایله صلح مذاکراته کیریمیه جکرنی تبلیغ ایلشدر. بونک اوزرینه مذاکرات صلحیه دن اول بومسئله مستأخره نک تدقیقه قرار ویرلمشدر.

مرالیمه صلیک رذالتیری. — اناطولی غرته سی مخبری یازیور: اسلاملره یاپیلان حقارتلر، تزیقلر غیر قابل تعداد و توصیفدر. بر

لیلک تأمین ایله کاری «استاتوقو» نك حائر اهمیت اولدیغی عثمانلی وقوعاتیه ثابت اولدقدن صوکره مغوللره یکدیگرلریله اتحاد ایتمهک، تجربه ایدلمش بر خطای مهلکی تکرار ایتک دیمکدر. (سون-یات-سهن) ه کوره اتحادمغول فکرینه (توکیو) ده دخی فوق العاده مراقایدیور و اظهار توجه ایدیورلرمش.

نَفِیدُ فَنَفِیضٍ

برلینه

تجارت و صنایع رساله سی

بوهفته ، بالاده کی عنوان ایله برلینه انتشار ایتکه باشلایان تورکجه بر رساله نك ایلک نسخه سی اداره خانه مزه کلدی. آلوب هر طرفی اوقودق . مسلمانلر ایچون مطالعه سنی یک فائده لی بولدق. اونک ایچون بورساله یی ممکن مرتبه قارئلر مزه طائمه یی بر وجیه عد ایلورز . بو رساله نك ناشری ، ازمیری محمد ناجی یک . مقتدر، متفنن بروطندا . شمر؛ حمیتی ، حسن نیت صاحبی بر دینداشمز . بوراده چالشمش، صوکره اوروپایه کیدوب تحصیلی اوراده اکیال ایلش ، شمیدی ده اوکرندکاری ، کوردکاری و طنداشلرینه ، دینداشلرینه بیلدیرمهک باشلایور. نه مبجل امل ، نه مقدس خدمت !

اسلاملرده فکر تجارتک، فکر صنایعک اویانسی، نعم و ترقی ایتسی ایچون غربک عالم تجارت و صنایعی حقنده بزه بر فکر تام ویرمک مقصدیه محترم و طنداشمز بر چوق مصرفلره قائلانمش ، برخیلی فدا کارقلر اختیار ایتش . عجب بو خدمت تقدیر اولونه جقی ؟ عجب بوکا مقابل ، عثمانلیر ، مسلمانلر بو رساله نك ادامه حیات ایتسی ، ایلروله مه سی ایچون معاونتده بولونه جق ، قدرشناسلق کو . ستره جکلری ؟ بوندن صرف نظر ، کندی استفاده لری ، کندی سعادتلری ایچون بونی آلوب اوقویه جکلری ؟ هیچ شبهه ایتیرکه وطنی سون ، ملتک ترقی نی آرزو ایدن هرچالیشقان ذات بورساله یی اوقویه جق ؛ غربک حیرتقزا تجارت و صنایعی حقنده بر فکر ایدینه رک فقر و اسارتدن قورتولمق، برانسان کی یاشامق ایچون یابر تجارتخانه تأسیس ایتیه ، یابر فابریقه یاغیه چالیشه جق ؛ کندی ایچون بو نصیب اولمازسه ، اخوانه ، وطنداشنه اولسون یابدیرمه یه غیرت ایده جکلر .

رساله نك مدیری دیورکه : «ای وطنداش ! سنک سعادت واستراحتی تأمین ایتک ؛ سنی ده غربیلرک یوکسلدکاری مرتبه یه ایصال ایتک فکر یله غربک مرکزنده ، فنون و صنایعک منبعنده بو رساله یی نشر ایدیورم . آتومان اتمانک نه قدر آرز اولدیغنه دقت ایدرسهک آکلارسک که رساله م سنک پارهک ایچون دکل ؛ حقیقه سنک استراحت ، ترقی و سعادتک ایچوندر .

«نه ی وطنداش ! سن بمرساله مه ابونه اولقله واونی اوقومقله ترقی ایدره ، یا نود مسعود اولوروم ظن ایته ...! سن هرشیعی اونوت ، نه وار ایسه اونوت ، بوتون دوست و بیلدکاری تشویق ایت و آنلره بر اوله رق اوافقدن باشلایه رق فابریقه یاب چالیش ... کوره جکسک که بزی مسعود وزنکین ، معزز و مقدس وطنی تخلیص ایده جک سن و سنک کیلری اوله جق در .

«سکا فرسخلره اوزاق ، غربک برکوشه سندن سویله ن شو صمیمی سوزلری دیکله ، برآزده کندک و معزز ، مقدس وطنک ایچون چالیش !»

نه صمیمی ، نه وطنداشجه نصیحت ! ای بیچاره مسلمان ! سنی «اوروپا . لیلادیرمه » یه چالیشاندردن شیمدی یه قدر بویه صمیمی بر نصیحت ، بویه نوازشکار بر خطاب ایشتمدی ؟ البت ایشتمدک . چونکه اونلرک مقصدی : سنک حقیقه ترقی ، حقیقه سعادتک دکل . بلکه اونلرک ادلی : سنک تدنی ، سنک نکبتک در . سنک بر جوهرک ، جوهر فضیلتک وار ، اونلرده ایسه بو قالماددر ، اونی سنده چوق کوریورلر ، سنک ده کندیلرینک بولوندیغی حقیضه سقوطنی ایسته یورلر . قارشوکه «مصلح» ، «مجدد» دیه

چقیورلر ؛ نقابنی قالدیرسهک نه «مفسد» اولدیغی یک عیان کوره جکسک . بیچاره مسلمان ، حیرتده سک . تقدیر ایدیورسک که قدرتجه ، قوتجه ، ثروتجه کریده سک ؛ ایلروله مک ، ایلروده بولونان ملتک کی اولمق ایسته . یورسک . فقط سکا یول کوسترمک اوزره اورته یه چیقانلر ، یکانه محفوظ قالان جوهرک ، جوهر ناموس و فضیلتک بهاسنه سکا پیشوالق ، سکا دلالق ایتک ایسته یورلر .

— عجب ایمانله ، عجب اشو اجدادمدن انتقال ایدن اناسپاره عصمتله او اوج ترقی یه ایرمک ممکن اولمازی ؟ دیورسک .

خایر ، دیور ، اوله ماز . چونکه دین بر غنعه درکه انسانی کری چکیور ؛ هم غنعتانی محافظه ، هم ترقی نصل اولور ؟ غنعه کلنجه : او ، بوش ، اعتباری برشیدر ؛ طاش ایله الماس حد ذاتنده بر در ؛ فط سن اوکا قیمت ویریورسک ؛ او حالده قادینک چارشافی آتادجه دایما بو حال یستی ده قاله جکسک ! .. اوزمان یأسه دوشرسک ، حیرتده قالیرسک ، نومید اولورسک ؛ «بن ، دیورسک ، بونلری فدا ایدمه جکم ، بتون نسلم ، بتون ملتحمو اولسه ده ..» حالبوکه ای جوهر ایمان و عفت صاحبی مسلمان ! یأسه دوشمه یه ، نومید اولیه محل یوق . اونک قولالی یاقله غنه ، قیرپیق بیغنه ، نک کوزلکنه ، یاخود سیوری صقانه آلدانه . بونلر ظاهری بر دوزکون درکه هویت حقیقه سنی کیزله رک سنی بند ایتک ایچون یاپیلشم در . سن ، اونک ، نه دون باشلادیغی نغمه عفت شکندن متأثر اول ، نه ده یارین باشلایه جی ارتداددن یأسه دوش . سن ، اونی ، اونلری سوروندکاری حقیض ضالانده چیکنه یه رک کچ ؛ پای عمرمکده سنی لیله زفاف مصالریله ، پرنفاق سوزلریله ، یازیلره صارصق ایسته یین او منافقلره بر لحظه بیله عطف نگاه ایتیه رک یورو . اوکنده هیچ بر مانع ، هیچ بر حائل یوق . ایمانک بر مشعل هدایت ، ناموسک بر جوهر فضیلت . بونلری ، باباکک سکا یکانه سرمایه براقدیغی بو جوهرلری محافظه ایدرک غائب اولان قدرت و قوتکی ، تجارت و صنعتکی بولیه کوچک یتدیکی قدر چالیش . اوروپاده دکل ، آمریقه ده اولسه آلمه یه شتاب ایت .

اونلر سکا «اوروپا پرست» لکدن ، «اوروپا یالاشمه» دن بحث ایدیورلر . فقط سوزلرنده ، یازیلرنده نه برشمه فن و صنعت وار ، نه بر صمیمیت و حسن نیت ! سن اوروپای بر تاجر ، اوروپای بر چفتچی ، اوروپای بر صنعتکار کی اول . فقط اوروپای بر دینسر ، اوروپای بر اخلاقسز کی اولما .

تاجر اوروپا ، صنعتکار اوروپا نه اولدیغی آکلامق ایچون او عالم ایچنده حیات پیرتان ، او عالم دن بیلدیکنی سکا اوکرتمک ایسته یین سنک کی بر ایمان و عفت صاحبی قارداشکی دیکله ! باق ، غرب ملتلری کی یوکسلمک ایچون نه ایمانکی بیقمغه چالیشیر ، نه قارکدن ، همشیره کدن بحث ایدر . سکا دیورکه : «نه ی وطنداش ! فابریقه یاب ، چالیش ! کندک ایچون ؛ معزز ، مقدس وطنک ایچون چالیش !»

بورساله فنه ، تجارتنه عائد فائده لی مقاله لر دن باشقه علی العموم صنایعه مستعمل ماکنه لرک طرز استعمالی ده رسمارله تعریف و توضیح ایدیور . ایلک نسخه . سنده مندرج مقاله لر : تجارت بحری - عسکرلک نقطه نظرندن طیاره لر - جو هوایه کیره بیلیریز ؟ - پاناماقنالی قاچه مال اوله جق ؟ - مسکوکات اسلامیه - اوکودینچی و پارچالایچی ماکنه لر : طاش قیریحیلر ، آیرمه ماکنه لری ، مسطوی دکرمیلر ، صپان دکرمی ، نقلیه ماکنه لری ، شکلریله برابر نسخه سی اوج غروش . ابونه سی : التی ایانی ۱۵ ، سنه لکی ۳۰ غروش . شعبه لری استانبولده باب عالی جوارنده ابوالسعود جاده سنده محمود یک مطبعه سنده حق محمود یک : از میرده - کهراتی جاده سنده وطن کتبخانه سی .

بومفید رساله نك ، ایلک نسخه سنده اولدیغی کی ، دایما بزه منحصرأ غربک فنون و تجارتندن ، صناعتندن بحث ایتسی و بومسلك مستحسنده ثابت قدم اوله رق دوام و ترقی ایتسی تنی ایلرز .

مطبعة احمد احسان و شرکاسی
مدیر مسئول : اشرف ادیب